

Welkom

2 december 2018

Voorgangers: Henk Baars en Heleen Goddijn

Gebed

God, onze wereld is zo klein geworden.
Iedere dag komt het soms bizarre van het leven dichterbij.
De dilemma's zijn soms ondragelijk.
En wat doe je dan als je wordt gevraagd?
Als je niet meer onder de aanklachten uit kunt.
Wat wil je beschermen tot het uiterste en wat geef je op?
God help ons bij onze afwegingen,
laat ze tegelijkertijd barmhartig, maar ook realistisch zijn.
Niemand heeft er wat aan als we elkaar kruisigen.
Dat is al eens eerder gedaan.

Amen

Onzichtbare God.

Ik was voor een maand in verschillende Afrikaanse landen. Dat zit nog erg in mijn hoofd. Afrika is zonder God niet denkbaar. Alles ademt spiritualiteit en religiositeit. Er zijn gerelateerd aan het bijbelverhaal, voortdurend vreemdelingen die opduiken om je te helpen. Dat is nooit afwezig. Overdag niet en ook s' nachts niet. Een soort goddelijke verbinding die alles doordringt. Een deken van spiritualiteit. Zo anders in Europa. Overall is het . God incognito. We stonden soms stil bij roadblocks van militairen of de politie, we komen de auto uit, vragen naar de situatie van hun gezinnen en als ze merken dat we pastores zijn vragen ze onmiddellijk of we samen met hen willen bidden. In het pikkedonker met voorbijrazende vrachtauto's bidden we met militairen met hun geweer geschouderd. Voor hun vrouwen, hun kinderen en alles wat spontaan in hen en ons opkomt.

Ik lees een stukje voor uit mijn dagboek.

“ We willen op weg naar de Voltaregio in Ghana, maar plots barst er een hevige tropische regenbui los en het besluit wordt genomen naar huis te gaan omdat de wegen waarschijnlijk te slecht zijn nu. We draaien inderdaad om en gaan thuis wat eten. Na ampel overleg gaan we toch maar, dit keer met z'n allen (7 personen) in 1 auto. Maar het linkerviel van de wagen hobbelt een beetje. Hij wordt gewisseld met het reservewiel. Dat kost nog geen 2 euro. Toch zijn er veel handen mee gemoeid. Toch gaat het niet goed. We krijgen een klapband, een enorme knal. We zitten nog in de buurt van de hoofdstad Accra. Maar dan komt uit het niets een ploeg jonge mannen die ons gaan helpen het reservewiel er weer op te zetten. Maar dat was de slechte. Dus na een tijdje weer een klapband. Nu is er niks meer aan te doen. Maar iedereen blijft laconiek. Maar ik vraag me natuurlijk wel af, hoe dat nu verder moet. Maar alweer komt er vanuit het niets hulp. Na 10 minuten al komt er een auto waarmee we naar huis worden gebracht. Het is wonderlijk, iedereen helpt elkaar en er komt geen geld aan te pas. Een echt Afrikaanse dag. God is in control zeggen ze hier. We bidden na afloop. Weer konden we rekenen op zijn genade. Zo voelt het geloof van Afrika, van Abraham”.

Maar ook de religieuze muziek is vol van een geloof waar ik diep onder de indruk van raakte. Ik laat een stukje uit Ndola in Zambia horen. Ze zingen het spontaan na een bijeenkomst zonder enige instrumentele begeleiding behalve het ritmisch klappen van hun eigen handen.

.....

Alleluja amen.

Overweging

God incognito

Abraham weet niet dat God zelf onder hen is. Daar lijkt God aardigheid in te hebben om zich af en toe te verkleden en incognito onder de mensen te verschijnen om te zien wat ze zullen doen. Of ze iets van het leven begrepen hebben of niet. Drie mannen staan daar, onbekend, onder het stof, bezweet van de reis en met een lege maag. Zo verschijnt God voor Abrahams tent. Je vraagt je af wie er meer in spanning zit, Abraham of God zelf. Want wat zal Abraham doen? God is benieuwd; wat doe je, Abraham, als op een moment dat alle inspanning teveel is, zomaar drie wildvreemde mannen voor je staan? Op het heetst van de dag en sinds Afrika weet ik wat dat betekent, wanneer je alleen maar heel stil probeert te zitten omdat elke beweging zweet kost.

Als God verschijnt is het altijd incognito. En als christenen weten we het wel. We hebben het al zo vaak gehoord. God verschijnt in de gedaante van mensen die in nood zijn. Die niets hebben dat hen voeden kan, die een tekort aan water hebben, aan kleding, aan onderdak. De vluchtelingen, de zieken en gevangenen. Wie hun voorbijloopt, loopt God, het geheim van het leven voorbij. Mijn vroegere collega bij Stek, Derk Stegeman die nu het kerkasiel coördineert heeft een favoriet gedicht dat hij ook al twitterde. Het is van Remco Campert . Het heet 'Hebniks'.

De wereld is een warboel
weinigen zijn nog goed bij hun hoofd
angst regeert hen,
angst voor de ander
angst voor hen die uit vreemde streken komen
dat ze je veilige huizen zullen betreden
je dochter verkrachten
je hond zullen eten
angst voor mensen zoals jij
angst voor ooit zelf te moeten vluchten
deel uit te maken van het leger van de havelozen
en de hebniks

Donderdag stuurde Rahma, een moslima die ik leerde kennen toen er een grote groep vluchtelingen in de Sacramentskerk zaten een video van het vluchtelingenkamp in Lesbos. Zij is daar op het ogenblik aan het helpen. Het stroomde van de regen, het wordt kouder, de tenten lopen allemaal onder. Het zijn video's waar ik mijn tranen niet bij kan bedwingen. Maar ook niet bij een soort schooltje dat ik in Zambia zag dat zo arm is dat de kinderen er op stenen moeten zitten omdat er geen stoelen zijn.

Daar gaat het over in onze steeds kleiner wordende wereld en wat zet je er dan tegenover? Ik denk dat we allemaal gewonde dienaren zijn als we proberen genezende dienaren te zijn. Als helpers zijn we dikwijls ten diepste alleen zoals we allemaal ten diepste alleen zijn. Dat is een existentiële basisconditie, hoezeer er ook van je wordt gehouden, dat basisgevoel wordt vrijwel nooit opgeheven. Eigenlijk nooit. Maar gastvrijheid is de deugd waardoor wij de bekrompenheid van onze eigen angsten doorbreken en ons huis openen voor de vreemdeling. We hebben de intuïtie dat het heil tot ons komt in de gestalte van een vermoeide reiziger. Maar gastvrij zijn is verrekte moeilijk, omdat wij door alles wat ons bezighoudt- onze hang naar genegenheid, erkenning, succes, geld, een carrière-onvoldoende afstand tot onszelf hebben om aandacht aan anderen te kunnen schenken. Je moet dan een poging doen om in jezelf te keren. Door te bidden en te mediteren, bijvoorbeeld hier al zolang in deze ruimte, kan je in aanraking komen met je innerlijke demonen. Het is een voorwaarde om je daarvan te leren bewust te zijn. Niets is zo lastig als mensen te overvallen met voor jezelf niet verwerkte complexen. Aan open wonden heeft niemand iets. Ze

stinken alleen maar. Dat klinkt streng, maar je moet je als het ware steeds zelf blijven verbinden om van waarde te zijn. Alleen wie zich thuis voelt in eigen huis en rust vindt in de wetenschap minstens door God geliefd te zijn, kan een ander een thuis bieden.

Kun je echt leed wegnemen? Ik denk het niet. Mogelijk wel verdiepen tot op een niveau waarop het gedeeld kan worden. Wanneer je het toe zou passen op de situatie van vandaag in dit kerkasiel, dan hopen we onze wederzijdse en algemeen menselijke kwetsbaarheid te kunnen delen, maar als gelovige komt met de hulp van Gods heilige Geest heling daaruit voort. Dat is iets anders dan alleen maar een andere taal bezigen. We volgen Christus na en daar kunnen veel mensen ons niet meer volgen. Gelukkig dat kerk en staat gescheiden zijn zegt men dan, want nu begin je toch onzin te verkopen. In Christus hebben we natuurlijk ook te maken met een gewonde genezer en met een gewond mens. De kern van ons geloof is precies dat we denken te kunnen bijdragen aan de transformatie van angst naar liefde en van wanhoop naar hoop. Brood en wijn zijn daarvan de tekenen. Dat doen we met een lichaam, je bent je lichaam, je woorden mogen nooit losraken van je lijf. Je woorden moeten vlees worden en blijven. Dan kom je in de buurt van dat bijna niet te volgen, het woord is vlees geworden uit het Evangelie van Johannes. We zijn als mens eigenlijk extreem zwak, dat kun je iedere dag merken, maar we getuigen van het feit dat we allemaal uniek en de moeite waard zijn. Of we nu wel of niet vluchteling zijn, wel of niet gehandicapt, geld verdienen, een baan hebben, getrouwd zijn of alleen, we geloven dat we door God bemind zijn. Dat besef is een genade en dat juist overviel me zo in Afrika dat het daar werkelijk tot in het uiterste geloofd wordt. Dat zijn we hier op de een of andere manier kwijtgeraakt.

Door fundamenteel gastvrij te zijn op het heetste en moeilijkste moment van de dag treedt Abraham in de intimiteit van die drie vreemdelingen en God is dan iedere keer weer benieuwd hoe we het zullen doen.

Maar hij verkleedt zich soms. Dus let op!

(voorganger zet een sinterklaasmijter op)

Henk Baars 2 december 2018

Voorbeden

Jij

Onzichtbare God

Het is advent

We verwachten jou

Laat je zien

Open onze ogen

Voor de gedaantes waarin je verschijnt:

Het kind dat wacht op pardon

Wie in angst leeft

Wie niks heeft

Wie ons om hulp vraagt

Dat we jou in hen herkennen, hoe lastig dat ook is.

We bidden voor de familie Tamrazyan

Dat zij het uithouden

Dat ergens uw licht verschijnt

Dat er een uitweg komt

We bidden voor iedereen die zich inzet voor het kerkasiel

Voorgangers en alle vrijwilligers en bezoekers overal vandaan

Dat wij/zij het met zijn allen volhouden, en dat het ons verbindt en bezielt.

Wij danken jou, God dat Bethel, wat betekent huis van God een unieke plek van doorgaand gebed en inspiratie is geworden. Een plek waar iedereen welkom is.

Wij leggen hier ook onze eigen diepste verlangens en gebeden neer, zoals ze in het voorbeden boek staan geschreven, en zoals we ze bewaren in ons hart.

Laten we nu stil zijn en overwegen wat ons bezighoudt, hier en ver weg.